

JUSTITSMINISTERIET

Lovafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 10. juli 2008
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsnr.: 2008-792-0598
Dok.: JEE41152

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 886 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 20. juni 2008.

Brian Mikkelsen
Fg. justitsminister

/

Ole Hasselgaard

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 886 fra Folketingets Retsudvalg (Alm. del):

”Ministerens kommentarer udbedes til artikel fra Altinget 27/4-08: ”Folketinget bestemmer strafniveauet”. Ministeren bedes herunder

- kommentere udtalelsen fra Dommerforeningens formand, Jørgen Lougart, om at der ikke er noget problem som sådan ved minimumsstraffe,
- oplyse, om ministeren kan bekræfte, at man med hensyn til narkoforbrydelser ofte bruger den øvre ende af strafferammen, mens det sjældent er tilfældet med hensyn til voldssager, samt hvilke kommentarer det i givet fald giver ministeren anledning til, og
- oplyse, om ministeren kan bekræfte, at straffene for de to mest almindelige voldsparagraffer ligger i den nederste halvdel af strafferammen i over 99 pct. af tilfældene, samt hvilke kommentarer det i givet fald giver ministeren anledning til.”

Svar:

1. Som justitsministeren flere gange tidligere har tilkendegivet, er der efter regeringens opfattelse en række væsentlige generelle betænkeligheder ved at indføre minimumsstraffe.

Med de strafferammer, der i dag gælder for vold, er der god mulighed for – i overensstemmelse med de forudsatte strafskærpelser fra 2002 – at udmåle markante straffe på dette område. Den konkrete strafudmåling bør være overladt til domstolene ud fra en vurdering af de konkrete forhold i den enkelte sag, så der kan tages hensyn til eventuelle skærpende eller formildende omstændigheder.

Som justitsministeren også flere gange har redegjort for over for Folketingets Retsudvalg, har Rigsadvokaten løbende fulgt retspraksis i de sager, der er omfattet af strafskærpelsesloven fra 2002, og Rigsadvokaten har i sin seneste redegørelse fra sommeren 2007 vurderet, at de tilsigtede strafskærpelser i sager om vold må anses for at være slået igennem i praksis.

På denne baggrund finder regeringen ikke, at der er noget grundlag for at overveje minimumsstraffe på dette område.

2. Med hensyn til spørgsmålet om straffniveaue for narkoforbrydelser har Justitsministeriet indhentet en udtalelse fra Rigsadvokaten, der har oplyst følgende:

”1. Ulovlig ind- og udførsel, salg, køb, udlevering, modtagelse, fremstilling, forarbejdning og besiddelse af euforiserende stoffer er kriminaliseret ved lov om euforiserende stoffer. Strafferammen i loven er bøde eller fængsel indtil 2 år.

Om straffniveaue i sager om overtrædelse af lov om euforiserende stoffer fremgår af Rigsadvokatmeddelelse nr. 6/2006, at overdragelse og besiddelse med henblik på videreoverdragelse af mindre mængder euforiserende stoffer i enkelte tilfælde kan straffes med bøde. Det gælder f.eks. salg af under 50 gram hash, der i førstegangstilfælde straffes med en bøde.

For så vidt angår små mængder særligt farligt eller skadeligt stof som f.eks. heroin eller kokain, er hovedreglen, at videreoverdragelse straffes med fængselsstraf. Det skal ved strafudmålingen betragtes som en betydelig skærpende omstændighed, at der er tale om gentagne tilfælde af salg af et særligt farligt og skadeligt stof. Det fremgår således af Rigsadvokatmeddelelsen, at 1-2 handler i førstegangstilfælde skal straffes med 10 dages fængsel, mens 1-2 handler i andengangstilfælde straffes med 30-60 dages fængsel. I tredjegangstilfælde skal en handel straffes med 4 måneders fængsel.

Det følger i øvrigt af § 3, stk. 2, nr. 2, i lov om euforiserende stoffer, der blev indsat ved lov nr. 445 af 9. juni 2004, at det ved straffens udmåling skal betragtes som en betydelig skærpende omstændighed, at der er tale om salg eller vederlagsfri overdragelse med henblik på senere salg af euforiserende stoffer på restaurationer, diskoteker, koncerter, musikfestivaler mv. Det fremgår på den baggrund af Rigsadvokatmeddelelse nr. 6/2006, at salg mv. og besiddelse med henblik på salg på restaurationer mv. som hovedregel straffes med frihedsstraf, uanset om der er tale om et enkelt eller flere tilfælde af salg, og at der i forhold til de tilfælde, der før lovændringen i 2004 ville medføre en fængselsstraf, skal ske en skærpelse af straffen med 1/3 i forhold til den hidtil udmålte straf.

2. I straffelovens § 191 er der fastsat en skærpet strafferamme for visse kvalificerede overtrædelser af lov om euforiserende stoffer. Det følger af forarbejderne til straffelovens § 191, at bestemmelsen i første række sigter mod den organiserede narkotikahandel og enkeltstående særligt grove tilfælde.

Efter straffelovens § 191 straffes den, som i strid med lovgivningen om euforiserende stoffer til et større antal personer, mod betydeligt vederlag eller under andre særligt skærpende omstændigheder overdrager euforiserende stoffer, med fængsel indtil 10 år. Angår overdragelsen en betydelig mængde særligt farligt eller skadeligt stof, el-

ler har overdragelsen af et sådant stof i øvrigt haft en særlig farlig karakter, kan straffen stige til fængsel i 16 år.

Straffelovens § 191 er senest ændret ved lov nr. 218 af 31. marts 2004, hvorved strafferammen i stk. 1, 1. pkt., blev forhøjet fra fængsel indtil 6 år til fængsel indtil 10 år, mens strafferammen i stk. 1, 2. pkt., blev forhøjet fra fængsel indtil 10 år til fængsel indtil 16 år.

Baggrunden for strafskærpelsen var efter forarbejderne til lovændringen, at der i praksis var forekommet tilfælde, hvor straffen var blevet udmålt til eller i nærheden af strafmaksimum, specielt i tilfælde, hvor der var blevet domfældt for indførelse af en helt usædvanlig stor mængde narkotika med henblik på videresalg. Strafskærpelsen rettede sig således navnlig mod tilfælde, hvor der bl.a. under hensyn til forbrydelsens karakter og grovhed opstod behov for at udmåle fængselstraffe, der var længere end de hidtidige strafmaksima på henholdsvis 6 og 10 års fængsel.

Der er i Rigsadvokatmeddelelse nr. 6/2006 fastsat retningslinier om afgrænsningen mellem lov om euforiserende stoffer og straffelovens § 191. Det fremgår således f.eks., at der ved salg, indsmugling og besiddelse med henblik på videreoverdragelse af ca. 10 kg hash eller derover i almindelighed skal rejses tiltale efter straffelovens § 191. Det samme gælder ved salg, indsmugling og besiddelse med henblik på videreoverdragelse af ca. 25 gram heroin/kokain eller derover.

Om strafniveauet i sager om overtrædelse af straffelovens § 191 kan jeg oplyse, at indsmugling/videreoverdragelse af 100 gram heroin eller kokain i Danmark som udgangspunkt straffes med fængsel i 1 år, mens indsmugling/videreoverdragelse af ca. 1 kg heroin eller kokain normalt straffes med fængsel i 5 år. Som eksempel herpå kan nævnes U 2006.475H, hvor tiltalte havde arrangeret og foranlediget indførsel af 947,4 gram kokain og 226,8 gram heroin (1174,2 gram hård narkotika). Højesteret fastsatte straffen til fængsel i 5 år.

I U 2007.1782H blev tiltalte idømt 6 års fængsel for med henblik på videreoverdragelse at have besiddet knap 2,2 kg kokain, mens de tiltalte i U 2006.1533H og U 2007.2169H begge blev idømt fængsel i 8 år for medvirken til indførsel af henholdsvis ca. 6 kg og 6,6 kg kokain.

I U2006.2439H blev tiltalte dømt for med henblik på videreoverdragelse at have besiddet ca. 4,5 kg heroin og for medvirken til indsmugling af en tilsvarende mængde heroin. Straffen blev fastsat til fængsel i 10 år.

Endelig kan nævnes U2006.2632H, hvor tiltalte blev idømt fængsel i 14 år for i 3 tilfælde at have indført ca. 34 kg heroin, idet retten lagde vægt på, at tiltalte havde indtaget en central rolle ved planlægning og gennemførelse af indsmugling af meget betydelige kvanta heroin.

3. Som det fremgår af ovenstående, fastsættes straffen for overtrædelse af lovgivningen om euforiserende stoffer på baggrund af arten af det euforiserende stof og den mængde stof, som sagen drejer sig om, idet der i domstolens praksis anvendes forholdsvis faste strafpositioner for de forskellige stofarter og kvanta.

I sager om overtrædelse af lovgivningen om euforiserende stoffer er det således i meget vid udstrækning objektivt konstaterbare forhold, der er afgørende for strafudmålingen.

Princippet om en udmåling af straffen i forhold til stoffets art og mængde har i domspraksis ført til, at straffene i nogle tilfælde udmåles tæt på strafferammernes maksimum, når der har været tale om meget store mængder stof. Det er dog ikke udelukket også at tillægge gerningsmandens rolle og dennes eventuelle forstraffe betydning ved strafudmålingen. F.eks. kan en meget underordnet medvirken føre til en mildere straf, mens forstraffe oftest fører til en forhøjelse af straffen.”

Som det fremgår af Rigsadvokatens udtalelse, varierer straffene for overtrædelser af narkotikalovgivningen fra bøde, over kortere fængselsstraffe udmålt i dage eller måneder til lange fængselsstraffe udmålt i år.

Med hensyn til spørgsmålet om, hvorvidt der for narkotikaforbrydelser ofte udmåles straffe i den øvre ende af strafferammen, kan Justitsministeriet oplyse følgende om afsagte ubetingede frihedsstraffe for overtrædelser af straffelovens § 191 i perioden 2004-2006:

	2004	2005	2006
Antal ubetingede domme i alt	556	613	557
Heraf antal domme på 5-8 år	53 (9,5%)	25 (4,1%)	33 (5,9%)
Heraf antal domme på 8-12 år	8 (1,4%)	17 (2,8%)	5 (0,9%)
Heraf antal domme på over 12 år	4 (0,7%)	5 (0,8%)	0 (0,0%)

3. For så vidt angår overtrædelser af straffelovens §§ 244 og 245 om vold, kan det bekræftes, at straffene i langt hovedparten af sagerne (99 pct.) i 2006 ligger i den nederste halvdel af strafferammerne.

Som justitsministeren gav udtryk for i samrådet den 18. juni 2008 (samrådsspørgsmål Å-AD), er der efter regeringens opfattelse ikke noget mærkeligt eller forkert heri.

Strafferammen efter § 244 er bøde eller fængsel indtil 3 år, og strafferammen efter § 245 er fængsel indtil 6 år. Straffene kan altså variere fra henholdsvis bøde eller fængsel i 7 dage til henholdsvis 3 års og 6 års fængsel.

Strafmaksimum for en forbrydelse er generelt fastsat således, at den også kan rumme de alleralvorligste forhold, og straffen vil derfor i de fleste sager være væsentligt lavere end strafmaksimum for den pågældende forbrydelse. Strafferammerne skal således kunne give mulighed for at udmåle en passende straf for en række forhold af vidt forskellig grovhed og med vidt forskellige gerningsmænd, der måske aldrig tidligere har været på kant med loven eller måske har adskillige tidligere voldsdomme. Langt de fleste voldsager hører til i den mindre grove ende af skalaen, og det er derfor også naturligt, at der i langt de fleste sager udmåles en straf i den nedre del af strafferammen.